

REGULAMENT din 21 mai 2004
privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi

Versiune consolidată cu modificările și completările prevăzute în Regulamentul din 2006 publicat în M.Of. nr. 244 din 17 martie 2006 și Regulamentul din 2007 publicat în M.Of. nr. 181 din 15 martie 2007.

În temeiul art. 28 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 22 alin. (1) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Concurenței adoptă prezentul Regulament.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

Prezentul Regulament reglementează procedurile privind asigurarea transparenței relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi.

SUBCAPITOLUL I: Definiții

Art. 2

În înțelesul prezentului Regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) autorități publice - Parlamentul, Președintele României, Guvernul, autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, alte autorități publice prevăzute de Constituție;

b) întreprindere - orice persoană fizică sau juridică, indiferent de forma de organizare, care desfășoară activități în scop lucrativ, total ori parțial;

c) întreprindere publică - orice întreprindere asupra căreia autoritățile publice pot exercita, direct sau indirect, o influență determinantă în virtutea dreptului lor de proprietate, a participării lor financiare ori a regulilor care guvernează activitatea acesteia;

d) influență determinantă din partea autorităților publice - influența posibil a fi realizată, direct sau indirect, în relație cu o întreprindere la care aceste autorități dețin o participație majoritară la capitalul social subscris ori pot exercita majoritatea drepturilor de vot aferente acțiunilor emise sau pot să numească mai mult de jumătate din numărul membrilor consiliului de administrație, personalului de conducere sau de control al întreprinderii;

e) întreprinderi publice care activează în sectorul industriei prelucrătoare - orice întreprindere al cărei obiect principal de activitate, reprezentând cel puțin 50% din totalul cifrei de afaceri anuale, se desfășoară în domeniul industriei prelucrătoare. Activitățile care se includ în sectorul industriei prelucrătoare sunt cele din Clasificarea activităților din economia națională (CAEN), secțiunea D - Industria prelucrătoare, subsecțiunile DA până la DN inclusiv;

f) serviciu de interes economic general reprezintă acel serviciu prestat în condiții de piață, pentru care există obligații impuse de autoritățile publice privind accesul consumatorilor în mod nediscriminatoriu și/sau alte obligații impuse;

g) activități diferite înseamnă, pe de o parte, toate produsele ori serviciile pentru care au fost acordate unei întreprinderi drepturi speciale sau exclusive ori toate serviciile de interes economic general pe care o întreprindere le prestează și, pe de altă parte, orice alt produs sau serviciu care intră în obiectul de activitate al întreprinderii;

h) drepturile exclusive - drepturile acordate de o autoritate publică unei singure întreprinderi, prin orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, de a presta un serviciu sau de a desfășura o activitate în cadrul unei zone geografice date;

i) drepturile speciale - drepturile acordate de o autoritate publică unui număr limitat de întreprinderi, prin orice instrument legislativ, reglementar sau administrativ, care, în cadrul unei zone geografice date:

- limitează la două sau mai multe numărul întreprinderilor care sunt autorizate să presteze un serviciu sau să desfășoare o activitate, altfel decât conform criteriilor obiective, proporționale sau nediscriminatorii;
- desemnează, altfel decât conform acelorași criterii, câteva întreprinderi concurente, autorizate pentru prestarea unui serviciu sau desfășurarea unei activități;
- conferă avantaje uneia sau mai multor întreprinderi, altfel decât conform acelorași criterii, care afectează substanțial capacitatea oricărei alte întreprinderi de a presta același serviciu sau de a desfășura aceeași activitate în aceeași zonă geografică, în condiții substanțial echivalente;

j) cifra de afaceri netă cuprinde sumele provenind din vânzarea de bunuri și servicii ce intră în categoria activităților curente ale întreprinderii, după deducerea taxei pe valoarea adăugată și a altor impozite și taxe aferente;

k) întreprindere supusă obligației de a ține contabilitate separată - orice întreprindere care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive acordate prin/sau în baza unor acte normative ori administrative sau care este însărcinată cu prestarea unor servicii de interes economic general și care primește, sub orice formă, o compensare pentru aceste prestații și, totodată, desfășoară și alte activități.

Art. 3

Relațiile financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice trebuie să fie transparente, astfel încât să se evidențieze în mod clar următoarele:

- a)** punerea la dispoziție în mod direct a unor fonduri publice, întreprinderilor publice avute în vedere, de către autoritățile publice;
- b)** punerea la dispoziție întreprinderilor publice, prin intermediul altor întreprinderi publice sau al unor instituții financiare, a unor fonduri publice de către autoritățile publice;
- c)** utilizarea efectivă a fondurilor publice primite de către întreprinderile publice.

CAPITOLUL II: Domeniul de aplicare

Art. 4

Prevederile prezentului regulament se aplică relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, în ceea ce privește:

- a)** compensarea pierderilor din activitatea de exploatare, respectiv punerea de către autoritățile publice la dispoziție întreprinderilor publice, a unor sume pentru finanțarea curentă sau pentru acoperirea pierderilor curente;
- b)** furnizarea de capital de către stat, respectiv punerea la dispoziție întreprinderilor publice, a unor sume ca aport de capital;
- c)** alocarea de fonduri nerambursabile de către autoritățile publice sau acordarea unor credite în termeni preferențiali întreprinderilor publice;
- d)** acordarea de avantaje financiare întreprinderilor publice prin renunțarea la dividende sau la recuperarea oricăror sume datorate;
- e)** compensații pentru sarcinile financiare impuse de autoritățile publice;
- f)** renunțarea la obținerea unor venituri normale de pe urma utilizării fondurilor publice.

Art. 5

Prezentul Regulament nu se aplică relațiilor financiare dintre autoritățile publice și:

- a)** Banca Națională a României, responsabilă cu elaborarea și aplicarea politicii monetare, valutare, de credit și de plăți;
- b)** instituțiile publice de credit, în ceea ce privește depozitele de fonduri publice plasate de către autoritățile publice în condiții normale de piață;
- c)** întreprinderile publice a căror cifră de afaceri netă, cumulată pe ultimele două exerciții financiare, anterioare exercițiului financiar în care fondurile publice au fost alocate sau utilizate, a fost mai mică decât echivalentul în lei a 40 milioane euro. Pentru instituțiile publice de credit acest prag se cifrează la echivalentul în lei a 800 milioane euro pentru situația financiară anuală cumulată;
- d)** întreprinderile publice care activează în sectorul industriei prelucrătoare, a căror cifră de afaceri netă este mai mică decât echivalentul în lei a 250 milioane euro la sfârșitul ultimului exercițiu financiar încheiat
- e)** întreprinderile publice, cu privire la serviciile a căror prestare nu afectează, într-o măsură apreciabilă, comerțul dintre Statele Membre ale Uniunii Europene.

Art. 6

Prezentul Regulament nu se aplică, de asemenea:

a) întreprinderilor care beneficiază de drepturi speciale și/sau exclusive sau cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu economic de interes general, a căror cifră de afaceri netă, cumulată pe ultimele două exerciții financiare, precedente anului în care le-au fost acordate drepturile menționate mai sus sau le-a fost încredințată prestarea unui serviciu economic de interes general, a fost mai mică decât echivalentul în lei a 40 milioane euro. Pentru instituțiile publice de credit acest prag se cifrează la echivalentul în lei a 800 milioane euro pentru situația financiară anuală cumulată;

b) întreprinderilor cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general, conform legii, dacă compensările pe care le primesc, sub orice formă, au fost stabilite pe o perioadă determinată, conform unei proceduri deschise, transparente și nediscriminatorii ;

c) întreprinderilor publice, cu privire la serviciile a căror prestare nu afectează, într-o măsură apreciabilă, comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.

CAPITOLUL III: Obligațiile autorităților publice

Art. 7

(1) În vederea asigurării transparenței relațiilor financiare, autoritățile publice au obligația:

a) să își organizeze evidența relațiilor financiare care au loc între ele și întreprinderile publice, precum și evidența sumelor acordate pentru fiecare întreprindere publică, astfel încât să fie îndeplinite cerințele prevăzute la art. 3 lit. a) și b);

b) să furnizeze informații, în maximum 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării din partea Consiliului Concurenței, în legătură cu relațiile financiare existente între ele și întreprinderile publice.

(2) Autoritățile publice vor organiza un compartiment distinct pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentului Regulament.

Art. 8: Obligațiile întreprinderilor publice

În vederea asigurării transparenței relațiilor financiare, întreprinderile publice au obligația:

a) să își organizeze evidența relațiilor financiare care au loc între ele și autoritățile publice, astfel încât să fie îndeplinite cerințele prevăzute la art. 3;

b) să păstreze timp de 5 ani, începând de la închiderea exercițiului financiar în care fondurile publice au fost puse la dispoziție întreprinderilor publice, informații referitoare la relațiile financiare care au loc între acestea și autoritățile publice; dacă acordarea fondurilor publice s-a derulat pe mai mulți ani, atunci limita de timp de 5 ani începe de la ultimul exercițiu financiar în care au fost primite fonduri publice;

c) să furnizeze informații, în maximum 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării din partea Consiliului Concurenței, în legătură cu relațiile financiare existente între ele și autoritățile publice;

d) să comunice Consiliului Concurenței, în termen de 60 de zile de la încheierea exercițiului financiar, îndeplinirea condițiilor de încadrare în categoriile de întreprindere publică stabilite prin prezentul Regulament.

Art. 9: Obligațiile întreprinderilor publice care activează în sectorul industriei prelucrătoare

(1) În vederea asigurării transparenței relațiilor financiare, întreprinderile publice care activează în sectorul industriei prelucrătoare și a căror cifră de afaceri netă este mai mare decât echivalentul în lei a 250 milioane euro la sfârșitul ultimului exercițiu financiar încheiat au următoarele obligații:

a) să își organizeze evidența relațiilor financiare care au loc între ele și autoritățile publice, astfel încât să fie îndeplinite cerințele art. 3;

b) să păstreze timp de 5 ani informațiile referitoare la relațiile financiare care au loc între ele și autoritățile publice; dacă acordarea fondurilor publice s-a derulat pe mai mulți ani, atunci limita de timp de 5 ani începe de la ultimul exercițiu financiar în care au fost primite fonduri publice;

c) să transmită Consiliului Concurenței, în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării, un raport;

d) să transmită Consiliului Concurenței, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării, informațiile suplimentare necesare pentru asigurarea transparenței relațiilor financiare care au loc între ele și autoritățile publice;

e) să comunice Consiliului Concurenței, în termen de 60 de zile de la încheierea exercițiului financiar, îndeplinirea condițiilor de încadrare stabilite prin prezentul Regulament.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) lit. c) trebuie să cuprindă următoarele informații:

a) situațiile financiare anuale;

b) hotărârile și procesele-verbale ale adunărilor generale ale acționarilor și ale ședințelor consiliului de administrație;

c) informații referitoare la aportul de capital social în acțiuni și modalitatea de realizare (în natură sau în numerar);

d) informații referitoare la destinația dividendelor plătite și a profiturilor nedistribuite;

e) informații legate de primirea de alocații sau subvenții nerambursabile și condițiile în care au fost primite și utilizate;

f) informații legate de contractarea unor împrumuturi, cu precizarea condițiilor de acordare, a ratei dobânzii și a garanțiilor;

g) informații legate de garanțiile acordate de autoritățile publice pentru împrumuturi;

h) informații legate de apartenența la un grup de întreprinderi;

i) informații privind renunțarea de către stat la sumele ce îi sunt datorate, cum ar fi: rambursarea împrumuturilor, restituirea subvențiilor neutilizate conform condițiilor impuse de autoritățile publice, plata taxelor și impozitelor, alte datorii similare etc.;

j) informații privind sumele provenite din donații și sponsorizări, precum și modul lor de folosire.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și întreprinderilor publice care activează în sectorul industriei prelucrătoare și care au filiale, persoane juridice române sau străine, așa cum sunt ele definite în reglementările privind consolidarea conturilor. În acest caz raportul prevăzut la alin. (1) lit. c) trebuie să cuprindă, în plus, detalii asupra:

- a)** tuturor tranzacțiilor efectuate în interiorul aceluiași grup, cu alte grupuri de întreprinderi publice sau tranzacții care se efectuează direct între întreprinderi publice din cadrul grupului ori filiale ale acestora și autorități publice;
- b)** capitalului în acțiuni, inclusiv asupra capitalului în acțiuni furnizat în mod direct de către autorități publice sau orice alt capital în acțiuni primit de la un grup de întreprinderi publice ori de la alte întreprinderi publice, din interiorul sau din afara grupului respectiv.

(4) Anumite întreprinderi publice își repartizează activitățile între mai multe întreprinderi distincte din punct de vedere juridic. Pentru astfel de întreprinderi Comisia este dispusă să accepte un raport consolidat. Consolidarea trebuie să reflecte realitatea economică a unui grup de întreprinderi care își desfășoară activitatea în același sector sau în sectoare strâns legate între ele. Rapoartele consolidate de la holdinguri diverse, pur financiare, nu sunt suficiente.

Art. 10: Obligațiile întreprinderilor care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive ori care prestează servicii de interes economic general

(1) În vederea asigurării transparenței financiare, întreprinderile care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive ori care prestează servicii de interes economic general au următoarele obligații:

a) să își stabilească o structură organizatorică și financiară care să asigure ținerea unei evidențe contabile separate, astfel încât să se evidențieze în mod clar: costurile și veniturile aferente diferitelor activități; detalii complete asupra metodelor prin care costurile și veniturile sunt redistribuite/alocate diferitelor activități; principiile contabile și orice alte informații legate de modul în care se ține contabilitatea separată;

b) să păstreze timp de 5 ani informațiile privitoare la structura financiară și organizatorică și să le pună la dispoziție Consiliului Concurenței în maximum 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării;

c) să păstreze timp de 5 ani informațiile referitoare la relațiile financiare care au loc între ele și autoritățile publice, dacă este cazul; dacă acordarea fondurilor publice s-a derulat pe mai mulți ani, atunci limita de timp de 5 ani începe de la ultimul exercițiu financiar în care au fost primite fonduri publice;

d) să comunice Consiliului Concurenței, în termen de 60 de zile de la încheierea exercițiului financiar, îndeplinirea condițiilor de încadrare ca întreprindere care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive ori care prestează servicii de interes economic general, stabilite prin prezentul regulament.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică întreprinderilor menționate în acesta, când ele sunt supuse unor dispoziții speciale din alte acte normative, și nici celor pentru care România și-a asumat anumite obligații față de Comunitățile Europene și Statele Membre prin tratatele încheiate.

CAPITOLUL IV: Dispoziții comune și finale

Art. 11

(1) Prima raportare privind depășirea pragurilor prevăzute la art. 5 și 6 se face luându-se în calcul cifra de afaceri netă totală, realizată în ultimele două exerciții financiare.

(2) Transformarea în euro a cifrei de afaceri nete realizate se face utilizându-se cursul mediu anual de schimb lei/euro, publicat de Banca Națională a României.

Art. 12

(1) Consiliul Concurenței are obligația de a nu dezvălui informațiile sau documentele obținute în aplicarea prezentului Regulament care au caracter de secret profesional, acordat de deținătorul informațiilor conform Comunicării Comisiei C(2003) 4582 din 1 decembrie 2003 privind păstrarea secretului profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) nu împiedică publicarea informațiilor generale sau a analizelor care nu conțin secrete profesionale.

Art. 13

(1) România, în calitate de Stat Membru, prin Consiliul Concurenței, va transmite Comisiei Europene, la cerere, informații cu privire la relațiile financiare dintre autoritățile și întreprinderile publice, precum și cele referitoare la transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi.

(2) România, în calitate de Stat Membru, prin Consiliul Concurenței, vă transmite anual Comisiei Europene informații financiare privind activitatea fiecărei întreprinderi publice care activează în sectorul industriei prelucrătoare, elaborate în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2), precum și orice alte informații considerate necesare pentru o evaluare completă a datelor transmise. De asemenea, România, în calitate de Stat Membru, va transmite prin Consiliul Concurenței, până la sfârșitul lunii martie a fiecărui an, o listă actualizată cu aceste informații, precum și orice alte informații considerate necesare pentru o evaluare completă a datelor transmise.

Art. 14: Intrarea în vigoare a prezentului regulament

(1) Prezentul Regulament se pune în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței și intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Prevederile art. 5 lit. e), ale art. 6 lit. c), precum și ale art. 13 alin. (2) se aplică începând cu data aderării României la Uniunea Europeană.

Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 525 din data de 10 iunie 2004